

Kopi:

Ordfører

Kommunedirektør

Økonomisjef

Fedje kommune

Kontrollutvalet

Isdalstø, 31.05.2021

Revisjonsrapport nr. 17

Årsrekneskapen 2020

Vi har revidert kommunen sin årsrekneskap for 2020. Rekneskapen for 2020 skal avleggast etter reglane i ny kommunelov og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsrekneskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v.¹ Dette har medført nokre endringar for avlegginga av rekneskapen i 2020 samanlikna med tidlegare år.

Vårt arbeid er utført med heimel i Kommuneloven kapittel 24 som set nærare krav til revisjon av kommunen sin årsrekneskap. Kommuneloven § 24-2 krev at planlegging, gjennomføring og rapportering av revisjon skal skje etter krava i lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. God kommunal revisjonsskikk fylgjer mellom anna av internasjonale revisjonsstandardar (ISA).

Vår hovudoppgåve er å konkludere på om årsrekneskapen er avlagt utan vesentlege feil.

Revisjonshandlingane gir oss grunnlaget for denne konklusjonen. Desse handlingane er styrt av vurderingar i høve til risiko og vesentlegheit og vil mellom anna omfatte stikkprøver, analysar, fysisk inspeksjon, samtalar med leiinga og kontroll mot ulik ekstern informasjon.

I denne rapporten vil vi kommentere nokre forhold som følgjer av vår revisjonsgjennomgang.

¹ Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 7.6.2019 nr 714.

Budsjett

Forskrifta stiller krav til korleis årsbudsjett skal setjast opp. Årsbudsjett og årsrekneskap skal følgje dei same oppstillingane.

Budsjettendringar i løpet av året er ikkje presentert på same format som budsjettvedtak. Når budsjettvedtak, budsjettendringar og budsjettrapportering i rekneskapen følgjer ulike oppsett vil budsjettområdet bli vanskelegare etterprøvbart.

Vi har mottatt avstemming av budsjett og budsjettendringar. Kommunen har avstemt budsjett utan vesentlege avvik. Ved kontroll av avstemminga har vi ikkje funne igjen alle beløpa kommunen nyttar i si avstemming. Vi kan difor ikkje verifisere at budsjettet slik det framgår av rekneskapsdokumentet er i samsvar med kommunestyret sine vedtak.

Anlegg

Etter forskrifta § 3-4 skal anleggsmidlar avskrивast over utnyttbar levetid. Kommunen har ikkje dokumentert vurdering av utnyttbar levetid for aktiverte anlegg i 2020. Dersom anlegg er registrert med for lang levetid vil det medføre for låge avskrivningar over tid og redusere minimumsavdraget. Vi ber om at kommunen gjennomgår dette i 2021 og vurderer og eventuelt oppdaterer levetida for dei aktuelle anlegga før avskrivningane for 2021 vert postert.

Avsetjingar for framtidige forpliktingar, overlegepermisjon

Kommuneoverlegar med relevant spesialitet har etter gjeldande avtale på området rett på 4 månadar permisjon med løn, overlegepermisjon, kvart 5. år. I permisjonstida må legefunksjonen oftast dekkast inn på anna måte som fører til kostnader for kommunen. Det kan derfor vere naturleg å avsetje for denne framtidige forpliktinga i rekneskapen. Det er ikkje nokon avsetjing i rekneskapen for 2020 relatert til dette, og ei avsetjing på dette området bør vurderast for seinare år.

Periodisering

Det er nokre inntekter som er bokført i feil år, inntekter som tilhøyrrer 2020 som er bokført i 2021. Det medfører ikkje vesentleg feil i rekneskapen for 2020, men periodisering er viktig for at rekneskapen skal gje eit rettvisande bilete av det aktuelle år. Vi rår til å ha fokus og gode rutinar på plass som sikrar at inntekter blir periodisert rett år.

Uteståande kundefordringar

Det er gjort eit ryddearbeid i kundefordringar i løpet av 2020. Vi har tidlegare år påpeika manglande rutine for vurdering av tap på krav ved årsslutt. Pr 31.12.20 er det gjort ei slik tapsvurdering. Det er bokført både realisert tap på fordringar og avsetjing til tap på krav. Det har fleire år vore utfordringar med krav frå gamal Visma-plattform, altså krav frå 2017 og lenger tilbake. Pr 31.12.20 er det framleis bokført i overkant av 200 TNOK knytt til gamal base. Av nyare fordringar utgjør fordringar over 90 dagar i underkant av 190 TNOK. Bokført avsetjing til tap på krav pr 31.12.20 er 177 TNOK. Revisjonen meiner denne avsetjinga er noko for låg, men at det ikkje er ein vesentleg feil i rekneskapen. Vi oppfordrar også til å sikre og vidareutvikle gode rutinar for å få inn uteståande fordringar, slik at kommunen reduserer risikoen for å tape inntekter i størst mogeleg grad.

Likvidar

Vi vil oppmode kommunen til å evaluere system kring kontantkassar og hjelpekontoar og vurdere om dette kan organiserast på ein mindre omfattande og arbeidskrevjande måte. Kasseteljing per 31.12. bør dokumenterast særskilt på eige skjema som blir signert av to personar.

Vi kan ikkje sjå å ha mottatt dokumentasjon på avstemming kasse per 31.12.20.

Avstemmingane på likvidområdet er av varierende utforming, og vi vil tilrå at ein nyttar elektronisk avstemming eller avstemmingsmalar tilgjengeleg gjennom årsoppgjersmappe.

Fordringar/Utlån

Vi rår til at kommunen i 2021 går gjennom utlån og vurderer om desse oppfyller krava til lån, eller om desse i realiteten er tilskot og bør utgiftsførast. Dersom dei er reelle lån må ein vurdere ei eventuell

nedskriving. Vår vurdering er at fordring mot Fedje Vaskeri på kr 150 000 burde vore nedskrive. Det er ikkje vesentleg feil i rekneskapen, men bør rettast i 2021. Dette har også vore påpeikt tidlegare år. Sosiale lån bør også gjerast ein vurdering på. Når det gjeld utlån av egne midlar, herunder fordring mot Fedje vaskeri og sosiale utlån har det ikkje vore noko endring i saldo i løpet av 2021, altså ingen avdragsbetaling.

Lønsavstemming

Revisor rår til at kommunen må lage seg betre avstemmingsrutinar på lønsområdet. Det bør gjennomførast løpande avstemmingar i drift, investering og balanserekneskapen.

Pensjon i driftsrekneskapen er ikkje avstemt mot A-ordninga som er rapportert til NAV. Det er rapportert kr 676 109 for mykje i grunnlag.

Balansepostar løn:

Konto	Kontonamn	2020	2019
232080002	UTBETALTE FERIEPENGAR 2018	470 073	470 073
232080003	UTBETALTE FERIEPENGAR 2019	- 7 989	- 7 989
232080004	FØREBELS POSTERING	38 369	38 369
232080100	Feilkonto gml FP kontoar	- 46 255	- 46 255
232080101	Periodisering des lønn 2015 utb. 2016	- 326 299	- 326 299
232080102	FP av periodisert lønn 2015/2016	- 44 651	- 44 651
232410800	ULUKKES-/GRUPPELIVSFORSIKRING	109 635	-
232640020	Aga av per. løn 2015-2017	- 37 074	- 37 074
232640201	PÅLEGGSTREKK	18 208	18 208
232640203	AVSATT ARBEIDSGJEVARAVGIFT PÅ FERIEPENGAR 2018	- 490 067	- 490 067
232640204	Avsatt AGA på feriepengar 2019	- 61	- 465 481
232640300	Feilkonto AGA gml FP kontoar	- 57 613	- 57 613
	Konto i balanse som må justerast	- 371 704	- 946 760

Nokre av balansekontoane på lønsområdet inneheld feil, og området er til dels uryddig.

Det som er vist ovanfor er avsette feriepengar og anna over fleire år som ikkje er avstemt.

Rekneskapsdokument

Pliktige oppstillingar reflekterer i stor grad nye krav som følgjer av ny kommunelov og forskrift. Det er ei pliktig oppstilling som ikkje er inkludert i rekneskapen, og det er oversyn over samla budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjonar, jf budsjett- og regnskapsforskriften § 5-9.

Notar

Det er nokre manglar og avvik ved enkelte av notane.

Note 8 har feil tal under renter Kommunalbanken. Denne nota inneheld vidare ikkje informasjon om gjennomsnittleg løpetid på låna. Informasjon om størrelsen på minimumsavdraget utrekna etter kommuneloven § 14-18 første ledd er heller ikkje opplyst om. Budsjett- og regnskapsforskriften § 5-12 bokstav b seier at det i samband med minimumsavdrag også skal opplysast om sum avskrivingar, verdien på lånegjelda og verdien på dei varige driftsmidla som ligg til grunn for utrekninga. Denne informasjonen går ikkje fram av nota.

Note 9, delen som omhandlar godtgjersle til revisor viser ikkje fordeling av kostnad på ulike revisjonsområde slik som forskrifta krev. Talet er også feil, det skulle ha vore 371 176 (står 361 092 i rekneskapen).

Note 10 inneheld feil tal for tilgang i året. Det er oppført 12 i rekneskapen, medan talet skulle ha vore 2 746 (tal i heile tusen)

I oppstillingane i årsrekneskapen skal det så langt som mogeleg bli gjeve henvisningar frå rekneskapspostar til tilhøyrande note, jf forskrifta § 5-15. Rekneskapsoppstillingane inneheld ikkje notehenvisningar.

Årsmelding

Årsmeldinga inneheld hovudsakleg lovpålagte krav. Vi tek atterhald knytt til manglande omtale av tiltak som er iverksett og tiltak som planleggast iverksett for å sikre ein høg etisk standard. Det er eit krav i kommunelova, § 14-7 d) at etisk standard blir omtala i årsmeldinga. I revisjonsmeldinga har vi også teke atterhald knytt til manglande omtale av eventuelle avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane i budsjettet opp mot endeleg avlagt årsrekneskap. Vi kan derfor ikkje uttale oss om eventuelle budsjettavvik knytt til vedtekne premisser.

Avsluttande kommentarar

Sidan rekneskapen ikkje var avlagt i tide til at vi kunne avslutte revisjonsarbeidet innan fristen for revisjonsmelding 15. april, har vi sendt ut negativ revisjonsmelding denne datoen. Denne er erstatta med normal revisjonsmelding så snart revisjonsarbeidet er avslutta.

Med venleg helsing,

Vestlandsrevisjon IKS

Janne Eraker

Revisjonssjef

Til kommunestyret i Fedje kommune

Kopi:
Kontrollutvalet
Formannskapet
Kommunedirektøren

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Utsegn om revisjonen av årsrekneskapen

Konklusjon med atterhald

Vi har revidert årsrekneskapen for Fedje kommune, som viser eit netto driftsresultat på kr 8 041 537 i kommunekassen. Årsrekneskapen skal etter Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv vere samansett av:

- kommunekassa sin årsrekneskap, som består av balanse per 31. desember 2020, oversikt over løyvingar til drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samla budsjettavvik og årsoppgjersdisposisjonar for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, samt notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Rekneskapen til Fedje kommune er ikkje fullstendig avlagt i høve til pliktige oppstillingar etter forskrifta, og det føreligg nokre feil og manglar ved notar som medfører at desse innhaldsmessig ikkje er i samsvar med forskrifta.

Dei innhaldsmessige manglane i rekneskapsdokumentet leier til atterhald i vår konklusjon om årsrekneskapen for Fedje kommune. Manglane er nærare omtala i nummerert rapport nr 17.

Etter vår meining er:

- kommunekassa sin årsrekneskap, forutan tilhøvet omtala ovanfor, gitt i samsvar med lov og forskrift, og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassa per 31. desember 2020, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen, slik det er krav om i lov og

forskrift, og har etterlevd dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår oppfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og føremålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Kommunedirektøren er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av årsmeldinga, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje slik ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen. Vi viser elles til avsnittet «Konklusjon om årsmeldinga» og «Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik» under vår utsegn om andre lovmessige krav.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det vår oppgåve å lese den ytterlegare informasjonen, for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom den og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om den tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere om det.

Kommunedirektøren sitt ansvar for årsrekneskapen

Kommunedirektøren er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, og for at den gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg. Kommunedirektøren er også ansvarleg for slik intern kontroll han/ho finn naudsynt for å kunne utarbeide ein årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ei høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom den åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser, kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar, basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift, god revisjonsskikk i Noreg og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkelege og formålstenlege som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn risikoen for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme

revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.

- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vi vurderer om rekneskapestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av kommunedirektøren, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og kommunedirektøren, mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utførast. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekket i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheiter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar, i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Konklusjon med atterhald om årsmeldinga

Det er eit krav i lov og forskrift som ikkje er omtala i årsmeldinga. Dette er nærare omtala i nummerert rapport nr 17. Dette tilhøvet leier til atterhald i vår konklusjon om årsmeldinga for Fedje kommune. Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi, med unntak av tilhøvet omtala over, at årsmeldinga inneheld dei opplysningane som lov og forskrift krev, og at opplysningane om økonomi i årsmeldinga stemmer overeins med årsrekneskapen.

Utsegn om forklaring for vesentlege budsjettavvik

Vi har utført eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit, knytt til Fedje kommune si forklaring for vesentlege budsjettavvik, enten det skuldast beløpsmessige avvik eller avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Konklusjon med atterhald

Basert på dei utførte handlingane og innhenta bevis, er vi, med unntak av forhold som er skildra i avsnittet «Grunnlag for konklusjon med atterhald» nedanfor, ikkje blitt kjende med forhold som gjev grunn til å tru at årsmeldinga ikkje gir dekkande opplysningar om vesentlege budsjettavvik.

Grunnlag for konklusjon med atterhald

Årsmeldinga inneheld ikkje skildring av eventuelle avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane i budsjettet opp mot endeleg avlagt årsrekneskap. Me kan av den grunn ikkje uttale oss om eventuelle budsjettavvik knytt til vedtekne premisser.

Kommunedirektøren sitt ansvar for å forklare budsjettavvik

Kommunedirektøren er ansvarleg for å etablere administrative rutinar som sørger for at det blir utarbeidd og iverksett rutinar som sikrar at alle vesentlege budsjettavvik blir identifisert og forklart. Dette gjeld både beløpsmessige rammer og vedtekne premisser for bruken av løyvingane. I årsmeldinga skal kommunedirektøren forklare vesentlege beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsrekneskapen, og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane.

Våre oppgåver og plikter

Vår oppgåve er å sjå etter om årsmeldinga gir dekkande opplysningar om vesentlege beløpsmessige avvik frå årsbudsjettet og vesentlege avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane. Vi skal gje ei fråsegn om årsmeldinga på grunnlag av bevisa vi har henta inn. Vi har utført vårt attestasjonsoppdrag med moderat sikkerheit i samsvar med reglane i kommunelova.

Utføring av eit attestasjonsoppdrag som skal gje moderat sikkerheit inneber å utføre handlingar for å innhente bevis for om det er avvik frå budsjettvedtak, både beløpsmessige avvik og avvik frå kommunestyret sine premisser for bruken av løyvingane, og om det i årsmeldinga er gitt dekkande opplysningar om årsakene til avvika. Revisor sitt skjøn avgjer typen, tidspunktet for og omfanget handlingar. Moderat sikkerheit har klart lågare sikkerheitsgrad enn tryggande sikkerheit, og vi gir derfor ikkje uttrykk for same nivå av sikkerheit i attestasjonen, som i konklusjon om årsrekneskapen i revisjonsmeldinga. Vi meiner at vi har innhenta tilstrekkeleg og føremålstenleg bevis som grunnlag for konklusjonen vår.

Andre tilhøve

Denne revisjonsmeldinga erstattar tidlegare avgitt revisjonsmelding, datert 15.04.2021, som vart avgitt ved utløpet av forskriftens frist for å avlegge revisjonsmelding. Fullstendig årsrekneskap var ikkje avgitt av administrasjonssjefen innan fristen, og revisjonsarbeidet var ikkje avslutta innan 15.04.2021.

Isdalstø, 31. mai 2021

Vestlandsrevisjon IKS

Janne Eraker

Revisjonssjef

(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Janne Eraker

Revisjonssjef

Serienummer: 9578-5995-4-105767

IP: 85.200.xxx.xxx

2021-05-31 19:46:24Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>